

STUDIJSKI PROGRAM MERENJE I REGULACIJA

K T E T

Katedra za teorijsku
elektrotehniku
www.ktet.ftn.uns.ac.rs

Osnovi elektrotehnike 1

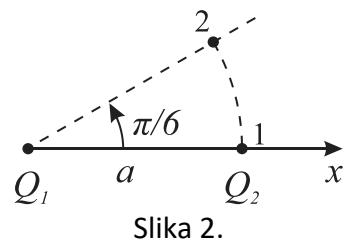
(teorijski deo ispita)

15.09.2022.

ELEKTROSTATIKA

Teorija 1. Dve jednake kuglice od izolacionog materijala nanelektrisane nanelektrisanjima $Q_1 = 3 \text{ nC}$ i $Q_2 = -7 \text{ nC}$ nalaze se u vazduhu, na rastojanju a . Kuglice se dodirnu i postave u početni položaj. Odrediti intenzitet pravac i smer sile $\mathbf{F}_{12}$ pre i posle dodira kuglica.

Teorija 2. Odrediti rad koji vrše elektrostatičke sile pri prenošenju tačkastog nanelektrisanja Q_2 iz tačke 1 u tačku 2 elektrostatičkog polja, koji potiče od tačkastog nanelektrisanja Q_1 .

Teorija 3. Ako se u homogeno elektrostatičko polje unese šiljasto provodno nenelektrisano telo, objasniti ukratko zbog čega dolazi do promene intenziteta vektora jačine električnog polja u blizini unetog tela.

Teorija 4. Objasniti pojam polarizacije dielektrika.

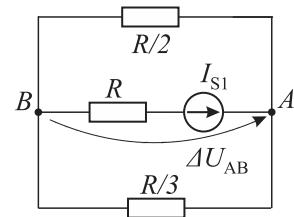
Teorija 5. Koliko će se promeniti kapacitivnost vazdušnog pločastog kondenzatora, ako se između njegovih obloga, umesto vazduha postavi dielektrik relativne permitivnosti $\epsilon_r = 4$, a napon na oblogama poveća 5 puta. Kako će ta promena da utiče na energiju sadržanu u kondenzatoru?

VREMENSKI KONSTANTNE STRUJE

Teorija 6. Vremenski konstantna električna struja može da se opiše jednom vektorskom i jednom skalarnom veličinom. Kako se nazivaju i u kojim jedinicama se izražavaju te veličine? Napisati izraz koji povezuje te dve veličine.

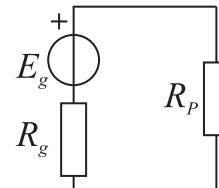
Teorija 7. Koliku maksimalnu snagu može da da akumulator elektromotorne sile 10 V i unutrašnje otpornosti 1Ω na priključenom potrošaču, R_p ? Nacrtati posmatrano kolo.

Teorija 8. U kolu prikazanom na slici 8, napon ΔU_{AB} iznosi 10 V. Odrediti jačinu struje strujnog generatora I_{S1} , kao i njenu snagu, ako je $R = 10 \Omega$.

Slika 8.

Teorija 9. Na realni naponski generator, elektromotorne sile E_g i unutrašnje otpornosti R_g , priključuje se potrošač otpornosti R_p . Odrediti u opštim brojevima pri kojoj vrednosti otpornosti R_p će odnos napona na krajevima ovog realnog generatora, kada je on u praznom hodu i kada je opterećen, biti jednak četiri.

Slika 9.

Teorija 10. Ako je na raspolaganju izvor ems E , promenljiv otpornik R_{prom} , nekoliko otpornika istih otpornosti R i voltmeter, V , da li postoji mogućnost da se pomoću datih elemenata sastavi kolo za merenje otpornosti nepoznatog otpornika R_x ? Skicirati predloženu šemu i obrazložiti ukratko odgovor.

PRAVILA POLAGANJA

Sva teorijska pitanja/zadaci se boduju sa po 5 bodova. Da bi se položio teorijski deo ispita potrebno je uraditi najmanje 50% iz svakog dela, odnosno da se ostvari najmanje 25 bodova ukupno. Teorijski deo ispita traje 60 minuta.